

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Celostna prometna strategija za območje občine Črnomelj

Vizija občine Črnomelj

Oktober 2016

Naročnik: Občina Črnomelj
Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
T: 07 306 11 00, F: 07 306 11 30
E: obcina.crnatelj@siol.net

Predmet: Vizija občine Črnomelj. Celostna prometna strategija občine Črnomelj (NMV979/2016, Pogodba št. 371-62/2016, z dne 3. 5. 2016).

Pripravi: Harpha Sea, d.o.o. Koper
Čevljarska 8, 6000 Koper
T: +386 (0)5 663 89 20, F:+386 (0)5 663 89 29
E: cale@harphasea.si

V PROSTORU
Prostorsko, urbanistično, krajinsko in arhitekturno načrtovanje
d.o.o.
Ulica 7. maja 2, 6250 Ilirska Bistrica
E: info@vprostoru.si

IB STUDIO, d.o.o.
Kampel 114, 6000 Koper
E: manuela.varljen@ibstudio.si

Delovna skupina:

dr. Nataša Kolega, vodja projektne skupine
mag. Manuela Varljen
Ana Pantelin
Darja Blatnik
dr. Rok Soczka Mandac
Boštjan Krapež
dr. Darka Jezeršek
dr. Mojca Poklar
Aljoša Žerjal
Tanja Novak
Aleš Grlj, mag.

Obdobje izvajanja projekta: maj 2016 - marec 2017

Koper, oktober 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

KAZALO

KAZALO	1
1. UVOD	1
2. VIZIJA OBČINE ČRNOMELJ	2

1. UVOD

Pristop Celostne prometne strategije pomeni spremembo in nadgradnjo tradicionalnih tehnik načrtovanja prometa in omogoča lažje sprejemanje ključnih odločitev, ki sooblikujejo prihodnost občine. Nadgrajuje trenutne načrtovalske prakse in prinaša številne koristi, kot so boljša kakovost bivanja (načrtovanje za ljudi), prinaša pozitivne učinke na okolje in zdravje, zagotavlja boljšo mobilnost in dostopnost ter izboljšano podobo občine (inovativnost in naprednost), in se odziva na potrebe različnih uporabnikov (višja stopnja »javne legitimnosti«), je učinkovit način izpolnjevanja pravnih obveznosti (nacionalni predpisi, Evropske direktive, npr. o kakovosti zraka), ponuja dolgoročno in strateško vizijo zagotavljanja mobilnosti, učinkovito in integrirano načrtovanje in omogoča doseganje drugih ciljev občine (gospodarskih, socialnih, okoljskih) in ne nazadnje, Celostna prometna strategija pripomore k izboljšanju dostopa do sredstev za inovativne rešitve in poveča konkurenčnost občine pri prijavih za evropska sredstva.

Spremembe prometnih sistemov in mobilnostnih navad prebivalstva in podjetij terjajo spodbude, ki se izvajajo preko premišljenih in skrbno izbranih ukrepov. Rešitve se nanašajo na osnovanje učinkovitega, integriranega mobilnostnega sistema, ki omogoča organizacijo in nadzor zveznega prometa. Med spodbude za urejanje prometa prištevamo v prvi vrsti najprej mehke ukrepe, kot na primer spodbujanje hoje in kolesarjenja, in na koncu, ko so izčrpani že vsi možni mehki ukrepi pridejo na vrsto tudi zahtevnejši projekti, kot je gradnja novih prometnih povezav.

V letu 2016 je občina Črnomelj pričela s pripravo Celostne prometne strategije občine Črnomelj (NMV979/2016, z dne 18. 2. 2016). Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020, prednostne osi št. 4: Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja, prednostne naložbe št. 4.4: Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi v okviru specifičnega cilja Razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v mestih. »Naložbo financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz kohezijskega sklada«

Pričujoči elaborat predstavlja ključna spoznanja orisa zelenega stanja in opredelitve prioritet, izdelana v okviru priprave Celostne prometne strategije (CPS). Podaja vizijo celostnega prometnega načrtovanja občine Črnomelj, ki predstavlja temelj in vodilni element za vse nadaljnje korake. Vizija, v

kateri smo zaželen razvoj kvalitativno opisali, je podprta z natančno opredeljenimi cilji, s katerimi smo opredelili raven izboljšav, ki jih želimo doseči na izbranih področjih.

2. VIZIJA OBČINE ČRNOMELJ

Občina Črnomelj bo svojim občanom zagotovila uravnotežen, učinkovit in sodobno oblikovan prometni sistem, ki zadovoljuje potrebe ljudi, podjetij in okolja. Z jasnimi strateškimi usmeritvami trajnostne mobilnosti, kjer bo v ospredju zmanjšana uporaba avtomobila ter spodbujanje hoje, kolesarjenja in uporaba javnega potniškega prometa, bo občina Črnomelj postala občina prijetna za bivanje. Prometno načrtovanje bo osredotočeno na človeka in na zagotavljanje njegove varnosti, zdravja ter dostopnosti do posameznih območij in storitev. Z zagotavljanjem transportnih možnosti in neoviranega dostopa do ključnih destinacij in storitev vsem prebivalcem, z izboljšanjem varnosti in učinkovitosti prevoza ljudi in blaga ter zmanjšanjem onesnaženja bo občina prispevala k povečanju atraktivnosti in kakovosti okolja, kar bo privabljalo prebivalce in podjetja, saj jim bo nudil pogoje za njihov trajnostni razvoj. Tako bo Črnomelj s prehodom na trajnostno mobilnost prepoznal svojo ključno razvojno priložnost.

Prometna strategija Občine Črnomelj predvideva pet strateških stebrov načrtovanja, z uresničitvijo katerih bo občina dosegla sodobno urejen promet in boljšo kakovost bivanja. Strateški stebri strategije se med seboj povezujejo in dopolnjujejo, vsem pa je skupen odmik od tradicionalnega načrtovanja prometa, ki je osredotočeno na gradnjo infrastrukture in avtomobile, ter usmeritev v učinkovite, naložbeno in okoljsko manj sporne izboljšave, ki so v prvi vrsti osredotočene na človeka.

Strateški stebri prometne strategije so:

1. Spodbujanje hoje kot pomembnega potovalnega načina

Občina Črnomelj prepoznava hojo kot pomemben potovalni način pri načrtovanju prometa v občini. S kakovostnimi in atraktivnimi ureditvami peš površin skupaj z umiritvijo motornega prometa se bo izboljšala varnost pešcev, prav tako pa bo občina poskrbela za nadgradnjo varnih poti v šolo, saj so otroci ena izmed najbolj ogroženih skupin v prometu. Z izboljšanjem kakovosti prometne

infrastrukture in z njeno prilagoditvijo gibalno oviranim osebam bo zagotovila pogoje, da bo čim več prebivalcev krajše poti opravljalo peš. Občina bo s spremljanjem števila in navad pešcev načrtovala peš povezave posameznih delov mesta. S spodbujanjem in promocijo hoje med prebivalci bo hoja prepoznana kot zdrav in trajnosten način potovanja po mestu.

2. Optimalno izkoriščanje potencialov kolesarjenja.

Črnomelj bo postala občina z urejenim kolesarskim omrežjem, ki bo omogočalo kolesarjem enostavno in varno gibanje v prometu. Občina bo načrtovala povezave posameznih predelov mesta kot tudi v celotni občini, tako da bodo kolesarji varno in udobno dostopali do vseh ključnih ciljev poti. Kolesarske poti bodo jasno označene, urejena bodo parkirna mesta za kolesa, predvsem na vzpostavljenih multimodalnih vozliščih, bo kolesarjenje postalo bolj enostavno in privlačno. Dobra kolesarska infrastruktura bo poskrbela tudi za varno, neposredno in priročno kolesarjenje, z minimalnimi ovirami iz prometa ali s strani pešcev. Kolesarjenje bo tako v občini Črnomelj varno in privlačno, sčasoma pa bo postalo tudi enakovreden način potovanja. Občina Črnomelj bo istočasno spodbujala in promovirala kolesarjenje, s tem da bo aktivno podpirala prebivalce pri kolesarjenju z zagotavljanjem izobraževanj in tečajev varnih voženj ter s tem povezanih storitev. S tem bo vplivala na povečanje števila kolesarjev, predvsem pa deleža kolesarjenja pri opravljanju vsakodnevnih poti.

3. Oblikovanje privlačnega javnega potniškega prevoza.

Ureditev javnega potniškega prometa bo v občini Črnomelj temeljila na preučitvi potreb o vzpostavitvi in oblikovanju sodobnega, učinkovitega in poselitvenim vzorcem prilagojenega javnega potniškega prevoza. Občina bo izdelala študijo smiselnosti vzpostavitve javnega potniškega prometa, na kateri bo temeljila odločitev o morebitni uvedbi javnega potniškega prometa v mestu in zaledju. Z ureditvijo avtobusnih postajališč ob vseh prometnicah bo izboljšala obstoječo infrastrukturo javnega potniškega prometa in s tem zagotovila boljše pogoje za uporabo javnega potniškega prometa, kar bo prispevalo k večji uporabi JPP.

4. Uveljavitev optimiziranega cestnega prometa.

Umirjanje motornega prometa predvsem v mestu Črnomelj in ostalih večjih naseljih bo doprineslo k številnim pozitivnim učinkom. V prvi vrsti se bo povečala prometna varnost, saj bodo mestna središča prednostno namenjena pešcem in kolesarjem, medtem ko bo število motoriziranih voženj

minimalno. Mestna središča bodo ponovno oživela, s tem pa se bo tudi povečala njihova privlačnost za bivanje in preživljanje prostega časa, kar bodo še najbolj opazili ljudi z omejeno mobilnostjo. Z ureditvijo parkirnih površin izven mestnega središča se bodo parkirne razmere v mestnem jedru izboljšale, saj bodo parkirne obremenitve minimalne, prav tako pa se bodo tudi zmanjšali negativni učinki motornega prometa. Večja naselja v občini, kjer se za to izkazuje potreba, bodo imela urejene obvoznice, na katerih bo potekal celotni motorni in tovorni promet in tako zmanjšale tranzit skozi občutljive dele naselij. Zaradi velikosti občine in razpršenega poselitvenega vzorca je avtomobil velikokrat edino možno prevozno sredstvo, zato bo občina tudi spodbujala k uporabi okolju prijaznih vozil.

5. Vzpostavitev celostnega prometnega načrtovanja.

Občina Črnomelj je s pristopom k izdelavi Celostne prometne strategije že naredila prvi korak k vzpostavitvi celostnega prometnega načrtovanja, saj je področje mobilnosti uvrstila med strateške priložnosti občine Črnomelj. Z izdelavo in sprejetjem CPS bo obstoječe načrtovanje mobilnosti nadgrajeno in sicer bo sledilo doseganju ciljev trajnostne mobilnosti. Vzpostavljena občinska platforma za mobilnost bo, na podlagi uvedenih orodij za sistematično spremljanje področja mobilnosti, skrbela za redno spremljanje ter vrednotenje kazalcev stanja mobilnosti, poleg tega pa bo tudi urejala področje financiranja. Sredstva za izboljšave bo pridobivala iz evropskih sredstev na temo trajnostne mobilnosti, v katere se bo aktivno vključevala (samostojno oziroma v povezavi na regionalni/državni/evropski ravni) kot tudi iz drugih virov. Za transparentnost odločanja bo poskrbelo redno vključevanje javnosti v vse faze načrtovanja mobilnosti, saj je ključna značilnost celostnega načrtovanja prometa osredotočenost na človeka in odziv na potrebe različnih skupin uporabnikov. Z vključevanjem javnosti in promocijo celostnega prometnega načrtovanja bo občina naredila velik korak k spreminjanju potovalnih navad ter postopnemu prehodu na trajnostne oblike mobilnosti.